

РНИДС

**Годишњи
извештај
2024.**

01/ Поздравне речи	3	Два Бизнес клуба са Нишким кластером напредних технологија	23
Иван Романић	4		
Иван Минић.	5		
Дејан Ђукић.	6		
02/ Година у бројевима	7		
2024. година	8		
03/ Доменско тржиште.	9		
Стабилан раст и у 2024. години	10		
Сарадња са овлашћеним регистрима	11		
Истраживање „Употреба дигиталних технологија у пословању”	12		
Истраживање „Превенција безбедносних ризика”	13		
Истраживање „Анализа домаћих веб-продавница 2024.“	14		
04/ РНИДС-ови сервиси	15		
05/ Догађаји у 2024. години	17		
Ћирилица на поклон	18		
ДИДС 2024 – Будућност је сада!	19		
IGF Србија 2024: Како сачувати хумано и емпатично у дигиталној будућности	21		
Јубиларна 10. конференција Групе мрежних оператора Србије (RSNOG)	22		
„Интернет дијалог 2024”	23		
Национална конференција о сајбер безбедности	23		
		06/ РНИДС домаћин међународних окупљања	24
		Кровни UA Day 2024 одржан у Београду	25
		07/ РНИДС на домаћим и међународним конференцијама	26
		APTLD 85	27
		Jamboree 2024.	27
		Serbian Cybersecurity Challenge 2024	27
		ICANN 80	27
		EuroDIG и Балтички дани домена у Вилњусу	27
		APTLD 86	28
		РНИДС на једанаестој БИЗИТ конференцији.	28
		SEEDIG 9 одржану Београду.	29
		08/ Сајт Фондације рнидс.срб/rnids.rs	30
		09/ Домен пројекат и сајт домен.срб/domen.rs.	32
		10/ „Локалац на интернету”	34
		11/ РНИДС у медијима	36
		12/ Финансије	38
		13/ О нама	40

Садржај

01/

Поздравне речи

Област интернет домена је изузетно важан, али не претерано динамичан део мреже свих мрежа. Основе су постављене давно, постављене су технички правилно и функционишу без већих проблема. Управо тај мањак динамике и поузданост довели су до тога да се домени незаслужено нађу испод радара просечног корисника интернета. Неопходно је да појачамо досадашњи труд на подизању видљивости домена као теме од широког друштвеног и безбедносног значаја, како на националном тако и на међународном нивоу. Изазови са којима се суочава DNS сервис, заснован на добрим намерама и сарадњи између свих учесника у ланцу, као и потешкоће на које наилазимо у оквиру имплементације DNSSEC на глобалном нивоу, траже труд и рад свих нас.

РНИДС већ дуги низ година има значајну улогу у областима образовања и друштвене одговорности.

То се најбоље може видети кроз конференције које организујемо и подршку коју дајемо у сарадњи са другим организацијама. Више о томе можете прочитати на нашем [веб-сајту](#).

Конференција суоснивача (КС) Фондације РНИДС окупља све заинтересоване за развој домаћег интернета и националних интернет домена, а седнице КС дају прилику

свима да искажу своје ставове и Фондацију усмере ка активностима које сматрају адекватним. КС у свом чланству има широку лепезу занимања, што омогућава сагледавање проблема из више углова и обезбеђује богатију размену мишљења. Управо зато РНИДС константно ради на повећању броја суоснивача.

Конференција суоснивача је током 2024. године имала две редовне и једну изборну седницу. Редовне седнице су одржане у мају и децембру. На мајској седници је усвојен Годишњи извештај УО, констатован је пријем Годишњег извештаја о раду Статутарне комисије и примљене информације у вези са извештајем интерне ревизије. На децембарској седници усвојен је извештај независног ревизора и консултовали смо се о Нацрту плана и програма РНИДС-а за 2025. годину. Изборна седница је одржана у фебруару, електронским путем, и на њој смо бирали новог члана Статутарне комисије. Бирали смо између два кандидата, а за новог члана Статутарне комисије изабрали смо Весну Луковић.

Крај године смо дочекали са 133 суоснивача, што је четири више од броја којим смо започели годину. Пет суоснивача је напустило Конференцију, а придружило нам се девет нових.

Иван Романић

председник Конференције суоснивача

Како приводимо крају 2024. годину, са задовољством можемо констатовати да је за нашу организацију била изузетно успешна. Остварили смо значајне резултате, реализовали стратешке иницијативе и ојачали своју позицију у домаћем и међународном окружењу. Посебно је вредно истаћи да је сарадња у оквиру Управног одбора била веома продуктивна – већину кључних иницијатива успели смо да реализујемо у предвиђеним роковима, остављајући добро припремљен терен за будући сазив и низ пројеката који ће у наредним годинама добити свој коначан облик.

Током 2024. године РНИДС је наставио да буде поуздан носилац дигиталне инфраструктуре у Србији.

Системи за регистрацију и DNS сервиси радили су без прекида, потврђујући нашу посвећеност стабилности и поузданости. Тржиште домена је бележило позитивне трендове, док су истраживања показала све већу свест корисника о значају националних интернет домена.

На међународном плану, наставили смо интензивну сарадњу са организацијама као што су ICANN, CENTR, RIPE и APTLD, а Београд је током године угостио неке од најзначајнијих стручних и стратешких скупова. Посебно се издваја чињеница да смо били домаћини главног светског догађаја у области универзалне прихватљивости интернета (UA Day 2024), што је велико признање за наш рад и дугогодишњу посвећеност овој теми. Такође, у

регионалном контексту, наша улога у SEEDIG-у наставља да расте, чиме доприносимо креирању дигиталних политика у Југоисточној Европи.

На локалном нивоу, традиционални ДИДС 2024 је под слоганом „Будућност је сада!“ још једном окупио бројне стручњаке, привреднике и ентузијасте из области интернет технологија. Посебно значајан био је јубиларни 10. RSNOG скуп, који је потврдио позицију ове заједнице као кључног форума за мрежне операторе у Србији.

Своју важну улогу у заједници наставља и пројекат „Локалац на интернету“. Кроз ову иницијативу, поред подршке младим талентима и заједници, успели смо да повежемо локалну интернет сцену са широм публиком, комбинујући дигиталне и традиционалне формате комуникације.

Са посебним поносом истичемо да је током године остварена одлична сарадња између Управног одбора, директора и Конференције суоснивача, што се најбоље види у чињеници да је директор Дејан Ђукић једногласно изабран за нови мандат. Овај континуитет и подршка омогућавају нам да са самопоуздањем гледамо у будућност.

Управни одбор, који завршава свој мандат, оставља стабилну и успешну организацију, спремну за даље изазове. Пред нама су нове могућности, а сигуран сам да ће РНИДС наставити да буде поуздан стуб дигиталног развоја Србије.

Иван Минић

председник Управног одбора

Најважнији пословни параметри били су више него задовољавајући и баш онакви на какве су и наши пословни партнери и корисници РНИДС-ових сервиса навикли. DNS сервис, сервиси RSreg апликације и финансијски сервиси за регистрацију домена радили су са 100% доступности. Стабилност сервиса пратио је и стабилан раст регистрованих домена, нешто више од 5%, у складу са трендовима пре ковида.

Инфраструктура којом управља РНИДС унапређивана је током 2024, да би и у предстојећим годинама био забележен максималан резултат на најважнијим пољима нашег рада.

Сарадња са овлашћеним регистрима додатно је оснажена увођењем нових подстицајних програма, али и специјализованим тренинзима и мање формалним сусретима.

Трећу годину заредом РНИДС се показао као изврстан домаћин значајних међународних скупова. Након RIPE конференције 2022. и CENTR Jamboree конференције чији смо домаћин били 2023. године, 2024. године, 28. марта, били смо домаћин централног глобалног Дана Универзалне прихватљивости, коју организује ICANN.

Поред тога што смо угостили колеге са различитих крајева света, представнике међународних организација, највише званице из локалних и међународних институција, укључујући и тадашњу директорку ICANN-а Сали Костертон, организовали смо догађај који је имао изузетан одјек у глобалној доменској индустрији.

А кад је реч о интернационализованим називима домена, поводом рођендана .срб домена, и 2024. поклоњено је ново писмо српске ћирилице намењено екранском приказу – Нео Гео РНИДС. Ово је једна од запаженијих активности, поред конференције ДИДС, којом континуирано подржавамо заједницу у којој послујемо.

Прошле године наставили смо подршку реализацији националног такмичења у сајбер безбедности Serbian Cybersecurity Challenge 2024, реализацији јубиларне, десете конференције RSNOG, суорганизовали смо Националну сајбер конференцију и још једном били домаћин Српског форума о управљању интернетом (IGF Србија). Допринос бројним едукативним активностима, фестивалима, такмичењима, награђивању младих дали смо кроз наш програм спонзорстава и донација, а захваљујући пројекту „Локалац на интернету”, омогућили смо младима из Центра за младе таленте „Никола Тесла” да финансирају котизације за међународна такмичења.

Дејан Ђукић

директор Фондације РНИДС

02/

Година у бројевима

2024. година

Доступност
DNS сервиса
100%

Доступност
осталих сервиса
100%

148.171
регистрованих
назива **.rs** домена

2.450
регистрованих
назива **.срб** домена

Раст
5,36%

133
суоснивача

42
овлашћена
регистра

15
запослених

03/

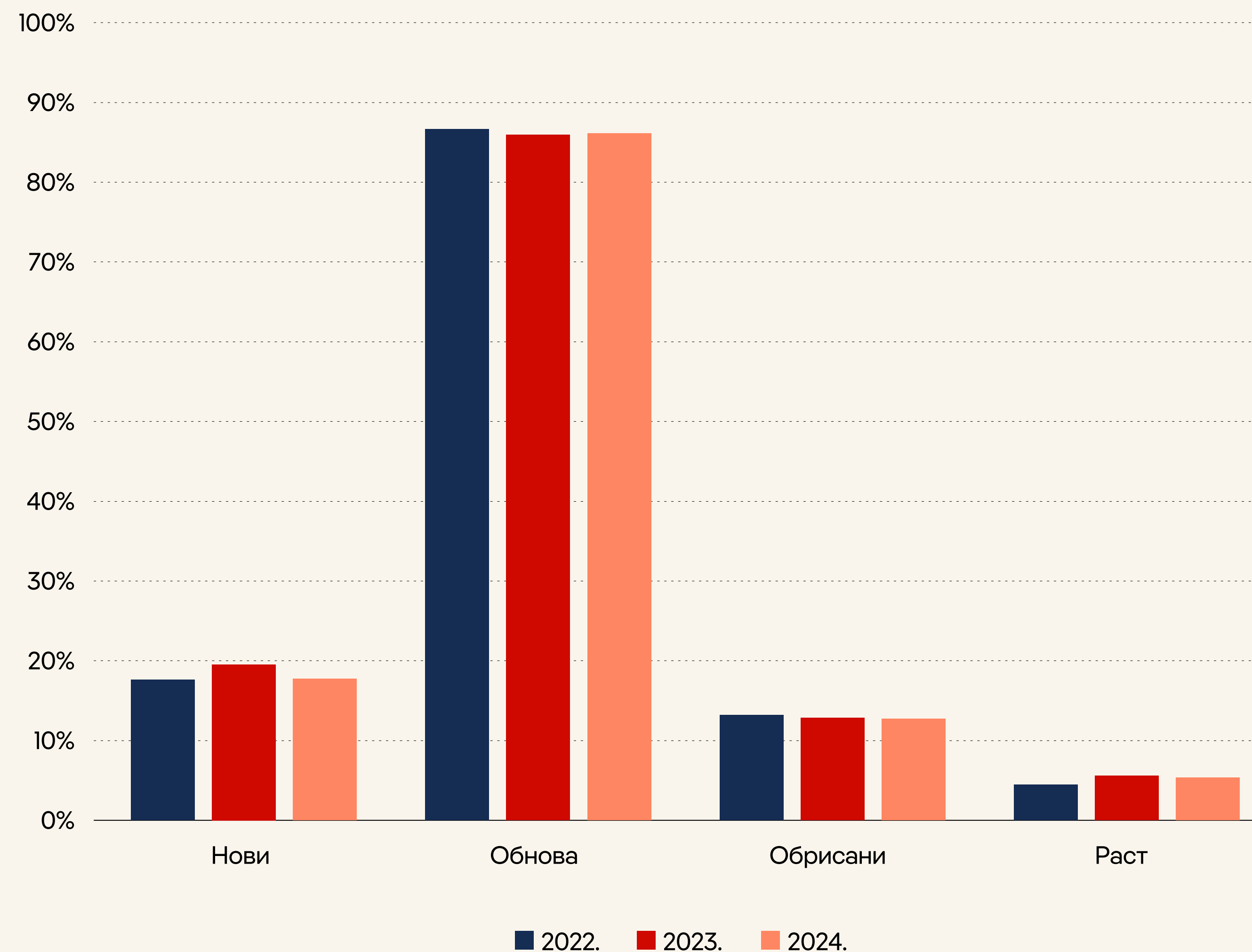
Доменско тржиште

Стабилан раст и у 2024. години

На крају 2024. године био је 148.171 регистрован назив .rs домена, што је раст од 5,36% у односу на крај 2023. године. Број регистрованих назива .срб домена на крају 2024. године износио је 2.450, што је, исказано у процентима, 32,17% мање у односу на претходну годину.

Сви статистички параметри у вези назива .rs домена стабилни су већ годинама, тако да су и за 2024. годину, у односу на претходну, разлике минималне.

.rs домени 2022/2024.

Сарадња са овлашћеним регистрима

За резултате остварене у 2023. години овлашћеним регистрима су у фебруару месецу додељена признања у три категорије од стране РНИДС-а.

Током целе године реализовани су подстицајни програми у којима је учествовало десет овлашћених регистара. На порталу за овлашћене регистре уведене су нове секције (статистика, обука и тестирање запослених код овлашћених регистара).

Одржано је неколико вебинара, скупова, семинара и радионица у циљу постизања бољих резултата, размене знања и искустава и постизања успешније сарадње.

Провере усаглашености овлашћених регистара са административно-техничким условима су вршене континуално током целе године и потребне корекције овлашћених регистара су извршаване у задатом времену.

На крају године РНИДС је имао 42 овлашћена регистра.

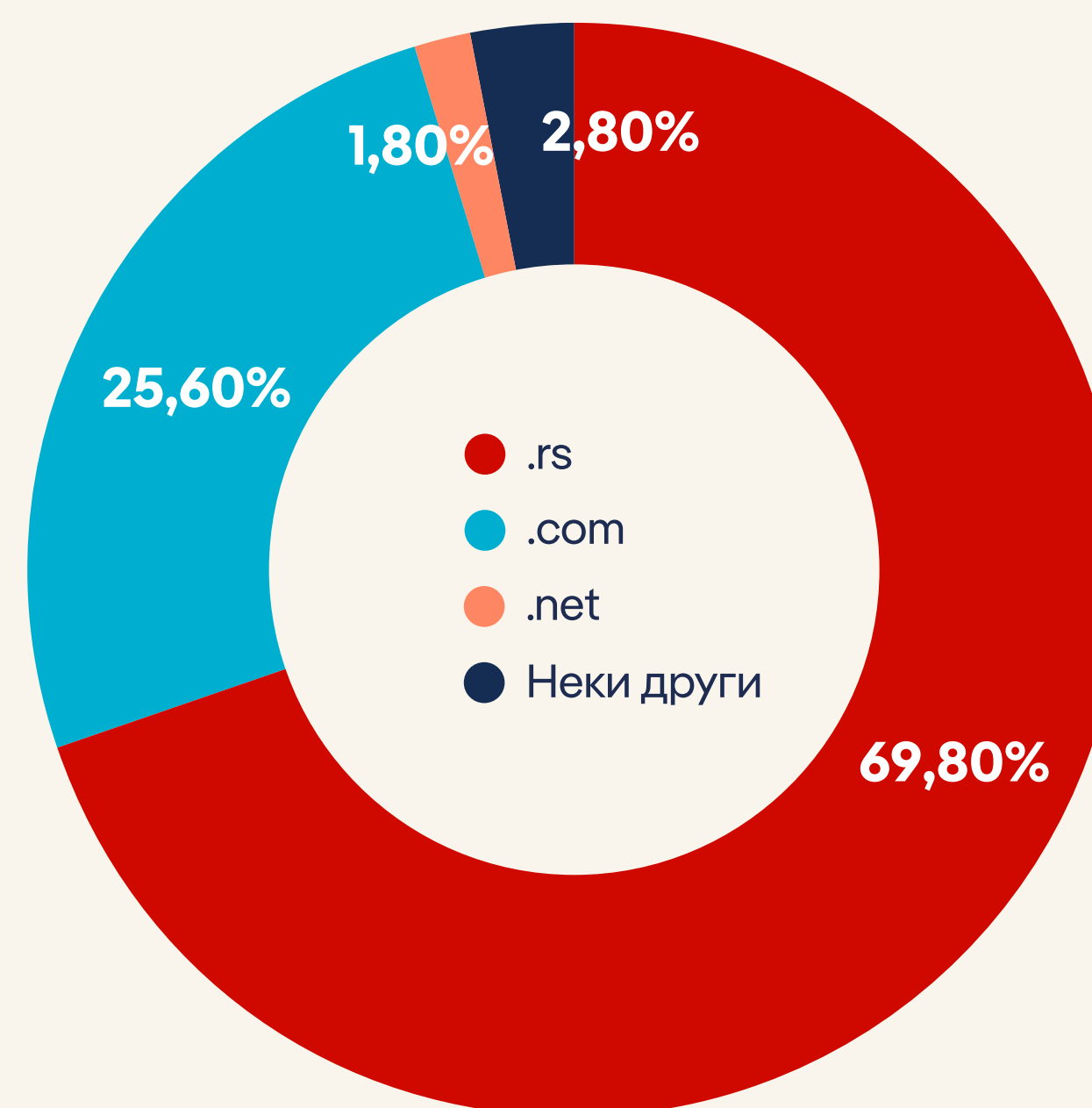

Истраживање „Употреба дигиталних технологија у пословању”

Агенција *Plummark* је, за потребе РНИДС-а, током октобра 2023. спровела квантитативно [истраживање](#) о томе како предузећа користе дигиталне технологије у свом пословању. Истраживање је спроведено на репрезентативном узорку од 660 предузећа у Србији, методом телефонске анкете (CATI). Обухваћене су, сразмерно стварном броју активних привредних субјеката, различите категорије предузећа према облику пословања и величини. Анкета је урађена са власницима, директорима или менаџерима који су информисани о теми употребе дигиталних технологија у свом предузећу. Анализа добијених података је завршена у 2024. години, када је израђен и Извештај.

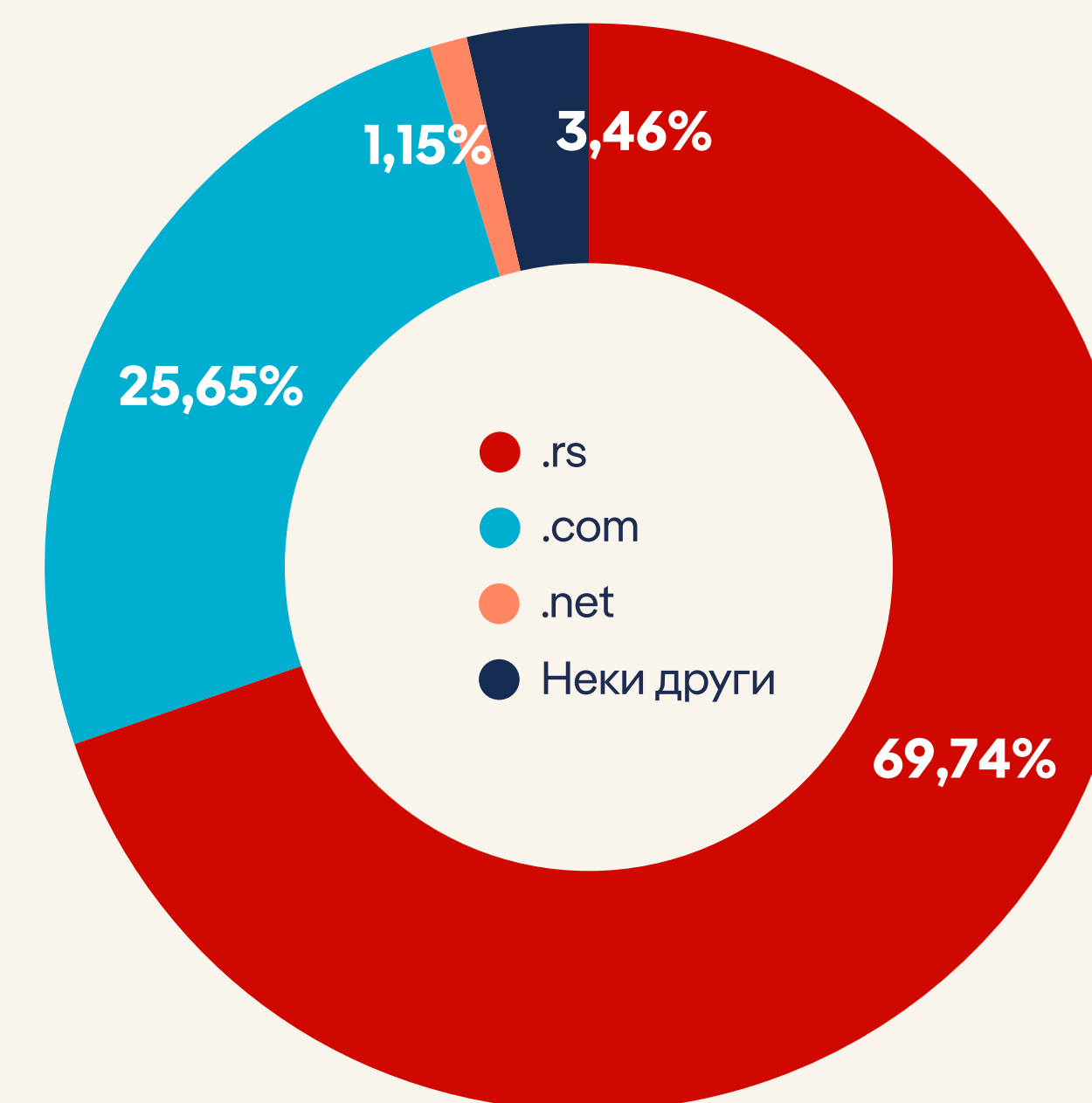
Како ово истраживање показује, 75,6% фирми у Србији користи веб-сајт у свом пословању, од чега је скоро 70% њих на .rs домену. Употреба веб-сајта расте са дужином пословања – од 25%, колико га користе фирме млађе од годину дана, до 80,56%, колико га користе фирме које послују дуже од 20 година. Такође, са растом фирми расте и проценат оних које користе веб-сајт – свега 45,68% предузетника, али и више од четири петине малих и средњих предузећа, као и готово сва велика предузећа.

На ком домену је веб-сајт
ваше фирме?

Практично све фирме користе имејл у званичној комуникацији, при чему их преко половине користи имејл на домену фирме, а у ту сврху њих скоро 70% користи .rs домен. Интересантно је поменути да чак 21,7% фирми које имају сајт на .com домену има имејл на .rs домену. Као што је и очекивано, мање фирме, предузетници, као и предузећа која краће послују чешће употребљавају бесплатне сервисе.

Ако ваша фирма користи имејл
на свом домену, који је то домен?

Скоро две трећине фирми (64,15%) не промовише своје производе и услуге на интернету, при чему тај проценат расте са дужином пословања. Најчешћи канал комуникације су друштвене мреже, осим код великих фирми које у нешто већем проценту користе њузлетере.

Истраживање „Превенција безбедносних ризика”

Агенција Plummark је, за потребе РНИДС-а, од 9. јануара до 2. фебруара 2024. спровела квантитативно истраживање о томе у којој мери се мала и средња предузећа која послују у Републици Србији баве превенцијом ризика у области информационе безбедности. Истраживање је спроведено на узорку од 660 предузећа, методом телефонске анкете (CATI). Узорак предузећа је репрезентативан по региону, типу делатности и величини предузећа, као и по правном облику пословања. Анкета је урађена са власницима, директорима или менаџерима који су информисани о теми превенције безбедносних ризика у свом предузећу.

Како ово истраживање показује, 15,7% малих и средњих предузећа нема дефинисана правила и процедуре везане за информациону безбедност. Од предузећа која их имају, око четвртине (23,26%) њих нема у писаној форми, док њих 29,15% поседује сертификат за информациону безбедност (ISO 27001). Средња предузећа у већем проценту (47,58%) имају овај ISO стандард у односу на мала предузећа (24,91%). Истовремено, дупло више је малих предузећа (17,29%) наспрам средњих (8,87%) која немају дефинисана правила и процедуре о информационој безбедности. Очигледно је да је величина предузећа важна у овом сегменту пословања.

У претходне три године је 13,29% фирми доживело неки безбедносни инцидент, при чему су најчешће у питању били малвери (50%) и хаковање (45,45%). У 33% случајева су страдали подаци, што је мањи проблем за фирме које свакодневно раде бекап података (њих 30%), али је било катастрофално за оне које бекап не раде уопште, а 19,64% фирми не ради или не зна да ли га ради.

Истраживање је још показало да највећи број предузећа (87%) контролише приступ важним деловима пословног система тако што дозвољава приступ само овлашћеним лицима, али 44% њих приступ дозвољава и са приватних уређаја својих запослених. Истовремено, употреба екстерних носилаца података (USB, CD, хард-диск) није дефинисана у чак 39,58% малих и средњих предузећа.

Да ли имате дефинисана правила и процедуре везане за информациону безбедност?

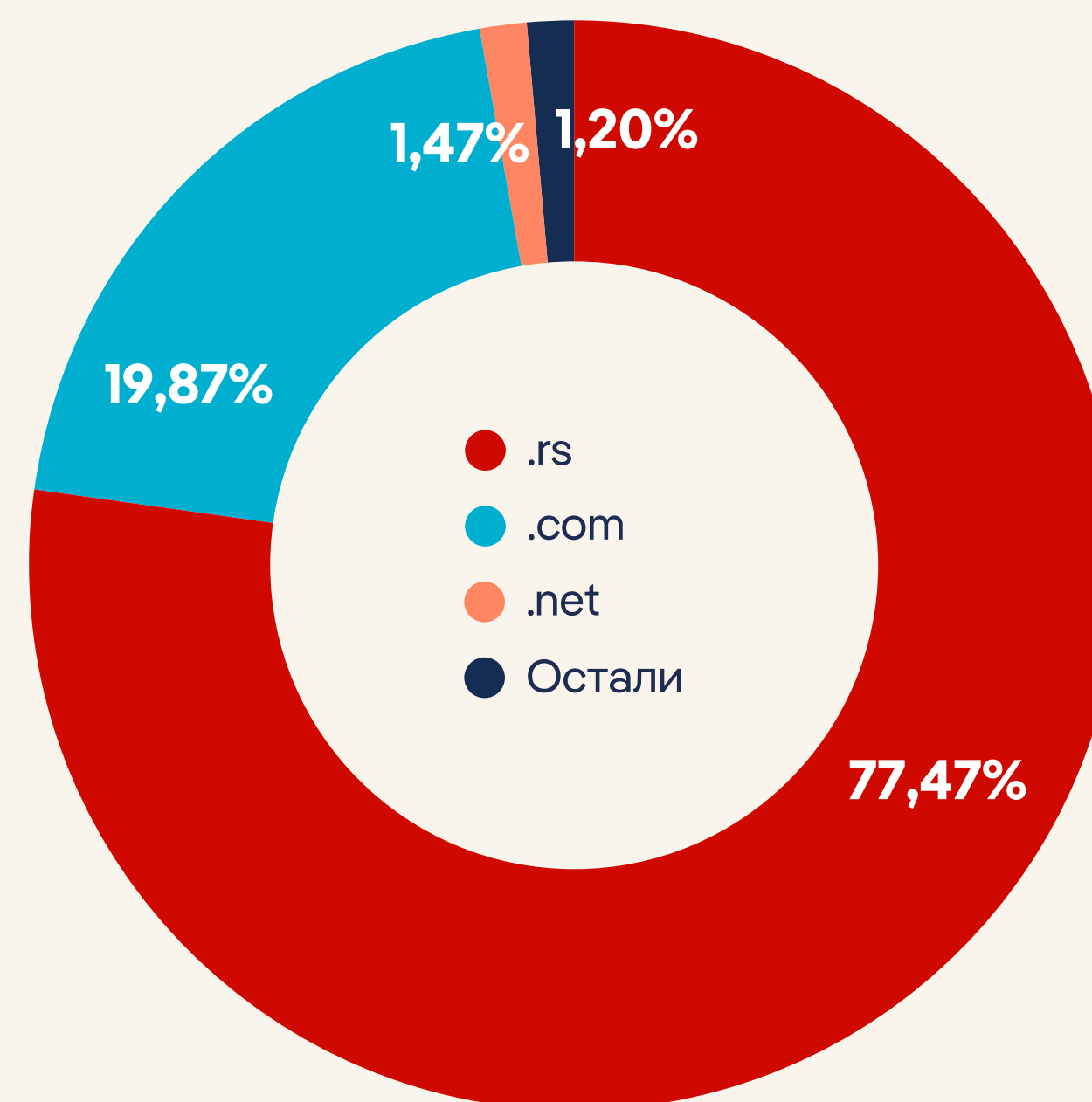
Истраживање „Анализа домаћих веб-продавница 2024.“

Резултати су формирани на основу [истраживања](#) које је агенција Profy Multi Media спровела у периоду од јула до октобра 2024. године. Оно је обухватило 1.500 веб-продавница на сајтовима домаћих правних лица која продају робу и/или услуге. Свако правно лице је проверено у АПР-у пре укључивања у узорак, како би се искључила могућност да у обзир буду узете нелегалне продавнице. За сваку продавницу је, прегледом садржаја на сајту и домена на ком се сајт налази, утврђено тренутно стање у складу са постављеним сетом критеријума.

Вордпрес платформу користи 60,2% веб-продавница, а активан SSL/TLS сертификат има њих 98,3%, од чега је чак 93,56% *Domain Validation*.

На 84,5% веб-продавница наведено је да испоручују само у Србији. Притом, плаћање картицама омогућава њих 62,67%.

Да ли је веб-продавница на .rs, или неком другом домену (.com, .net, .org...)?

Истраживање је показало да се на .rs домену налази 77,5% веб-продавница, али је свега 66,5% .rs домена регистровано на правно лице које је власник сајта, чије податке чак 14,7% веб-продавница не објављује или објављује само делимично.

Да ли су на сајтовима који су на .rs домену адресе пословне е-поште на властитом домену?

Чак 87,4% веб-продавница има имејл на властитом домену.

04/

РНИДС-ови сервиси

Сви основни сервиси РНИДС-а су током 2024. године радили стабилно и без прекида. Све интервенције на унапређењу или подешавању система су планиране и извршене без прекида сервиса.

Систем за регистрацију домена је добио нови унапређен модул за рад са заштићеним доменима у *Registry Lock* режиму. Рад у овом модулу је потпуно аутоматизован, и једино процес откључавања захтева реакцију запосленог у РНИДС-у.

Софтвер и инфраструктура су редовно ажурирани на најновије стабилне верзије у складу са препорукама произвођача. Током године вршена су тестирања нових платформи за апликацију за регистрацију домена. Тестирања ће се наставити и у 2025. години.

У 2024. години обновљен је део мрежне опреме, а њена имплементација је започета крајем 2024. године и наставиће се у првом кварталу 2025. године.

У складу са праћењем трендова и новости, запослени у ИКТ сектору су похађали неколико стручних семинара и курсева.

05/

Догађаји у 2024. години

Ћирилица на поклон

Фондација РНИДС је, поводом обележавања дванаесте годишњице од почетка регистрације .срб домена, поклонила пето типографско писмо српске ћирилице посебно дизајнирано за екрански приказ – Нео Гео РНИДС. Поред новог писма, које садржи чак 14 фонтова, овом приликом представљени су додатни фонтови за писма чију је израду РНИДС до сада омогућио, те су на располагању укупно 64 фонта пет типографских писама.

Нео Гео РНИДС је геометријско сансерифно писмо карактеристично по томе што се ширина слова не мења са променом тежине. Ово писмо и још 50 фонтова других писама доступни су за бесплатно преузимање [на веб-сајту РНИДС-а](#).

Током догађаја уприличеног поводом годишњице, представљени су резултати прве етапе пројекта „COM-text”, амбициозног подухвата који подразумева развој отворених ресурса и алата за аутоматску обраду текстова на српском језику, са посебним фокусом на текстове из мање заступљених области чију је реализацију РНИДС финансијски подржао.

О процесу и резултатима прве фазе пројекта говорио је др Вук Батановић, из Иновационог центра ЕТФ-а. О томе како се већ примењују одређена решења заснована на вештачкој интелигенцији у правној пракси, али и дометима и захтевима које пред компаније које се баве развојем оваквих решења већ поставља привреда дискутовали су саговорници Слободана Марковића (УНДП): Ненад Васиљевић, адвокатска канцеларија Karanović & Partners, Јелена Пекез, Comtrade System Integration и др Тања Самарџић са Универзитета у Цириху.

Погледајте [снимак скупа](#).

#ДИДС Дан интернет домена Србије

МЕДИЈСКИ
ПОКРОВИТЕЛИ

ECS

ОРГАНИЗАТОР

РНИДС

РНИДС

ПАНЕЛ: ПОЧЕТАК ВЕЛИКЕ ПРОМЕНЕ

БУДУЋНОСТ ЈЕ САДА.

ДИДС 2024 – Будућност је сада!

Традиционални [Дан интернет домена Србије](#) (ДИДС 2024) одржан је у београдском Дому омладине под слоганом „Будућност је сада”.

Најјачи утисак међу посетиоцима конференције био је тај да се поменути слоган пред њиховим очима претворио у низ конкретних приказа нове стварности која нам је стигла и која фасцинира, али истовремено и изазива разна питања, недоумице и бојазни.

Као *keynote* говорник најављивана је др Емили Робертс, експерт у области вештачке интелигенције и машинског учења, која се скупу, путем видео-линка, обратила на тему борбе против сајбер малтретирања у ери дубоког лажирања (*deepfake*). Међутим, Емили Робертс је, испоставиће се, непостојећа личност креирана помоћу вештачке интелигенције управо за потребе ДИДС-а.

Психолог [Ина Пољак](#) осврнула се на огромне и бројне ризике друштвеног инжењеринга и злоупотребе психологије као науке у околностима високе технологије која је у стању да завара и одведе на мисаону странпутицу чак и релативно опрезну и дигитално писмену особу.

[Панел](#) посвећен применама постојећих алата вештачке интелигенције и платформи био је користан од корица до корица, јер су скупу своја искуства преносили људи који су успешни у својим веома различитим кретивним индустријама.

[Предавање Војислава Жанетића](#) је све присутне натерало да се добро замисле над будућношћу људског друштва у новим околностима, када је реч о вештачкој интелигенцији.

Погледајте како је било на конференцији [ДИДС 2024](#).

IGF Србија 2024: Како сачувати хумано и емпатично у дигиталној будућности

Трећи Српски форум о управљању интернетом (IGF Србија 2024) одржан је 11. септембра у Београду. Домаћин форума био је РНИДС, а суорганизатори Министарство информисања и телекомуникација, Фондација „Дипло“, Интернет друштво Србије, огранак Београд, и компанија „Гренси“, уз подршку Канцеларије повереника за заштиту равноправности и Фондације „Мрежа за сајбер безбедност“.

Законодавци и организације широм света активно промишљају и доносе прописе којима настоје да иду у корак са технолошким развојем, да би и друштва и појединци могли да уживају у предностима дигиталног окружења. Ти процеси су континуирани јер је тешко држати темпо са развојем технологије, и добробитима и претњама које она доноси. Корисници су пригрлили технологију, али ипак наглашавају претње које она доноси, од сајбер криминала до могућег потискивања хуманог кроз употребу вештачке интелигенције. Управо у атмосфери дискусије и разматрања предности и претњи протекао је трећи српски IGF.

Детаљнији извештај са овог скупа можете прочитати на [РНИДС-овом сајту](#).

Фото: TwoTech.Solutions

Јубиларна 10. конференција Групе мрежних оператора Србије (RSNOG)

Група мрежних оператора Србије (RSNOG) одржала је 19. новембра своју десету, јубиларну годишњу конференцију, а Фондација РНИДС је, већ традиционално подржала овај догађај и била један од покровитеља конференције.

Догађај је окупио водеће домаће и међународне стручњаке из области мрежних технологија, развоја телекомуникационог тржишта и сајбер безбедности, који су своја искуства и знања поделили са бројним учесницима.

Погледајте [снимак конференције](#).

„Интернет дијалог 2024”

Годишња конференција посвећена праву интернета „Интернет дијалог”, коју заједнички организују Универзитет у Београду – Правни факултет и Фондација РНИДС, одржана је 8. и 9. априла 2024. године. Покровитељи овогодишње конференције били су Привредна комора Србије и њен Центар за дигиталну трансформацију. Првог дана „Интернет дијалога 2024” у Привредној комори Србије одржана је конференција „Вештачка интелигенција: изазови у пословном праву”, док је други дан конференције био посвећен темама из области права жига и решавања спорова поводом регистрације назива интернет домена.

Фото: TwoTech.Solutions

Национална конференција о сајбер безбедности

Фондација РНИДС и РАТЕЛ – Национални ЦЕРТ одржали су 23. октобра другу заједничку конференцију посвећену информационој безбедности, током које су представљене актуелне теме, иницијативе и активности којима се подиже свест о претњама на интернету, начинима заштите и безбеднијој употреби интернета. Изузетно посећена конференција понудила је увиде бројних учесника из иностранства и земље, а одржана је уз подршку Министарства информисања и телекомуникација, Фондације „Мрежа са сајбер безбедност”, Мисије ОЕБС-а у Србији, организација eGA, ICANN, CILC, NUKIB и Београдске отворене школе.

Фото: TwoTech.Solutions

Два Бизнис клуба са Нишким кластером напредних технологија

И ове године су организована два окупљања компанија чланица Нишког кластера напредних технологија (NiCAT) у Нишу. Пролећни Бизнис клуб су организовали NiCAT и РНИДС са циљем да се отвори простор за едукацију, размену идеја и разговор о унапређењу пословних прилика и процеса.

Јесење издање Бизнис клуба, шесто по реду, такође су организовали NiCAT и Фондација „Регистар националног интернет домена Србије” (РНИДС). Као и током претходних сусрета, Бизнис клуб био је прилика за размену увида, идеја и разматрање могућности за унапређење пословања заједнице коју NiCAT окупља.

Фото: Ђорђе Радошевић

06/

РНИДС домаћин међународних окупљања

Кровни UA Day 2024 одржан у Београду

Фондација РНИДС имала је част да буде домаћин кровног Дана Универзалне прихватљивости (UA Day 2024) одржаног у Београду 28. марта, у организацији Интернет корпорације за додељене називе и бројеве (ICANN) и волонтерске Радне групе за Универзалну прихватљивост (UASG).

Долазећи из различитих земаља и друштвених и економских окружења, стручњаци су током конференције поделили своја искуства и идентификовали препреке које треба превазићи да би интернационализовани називи домена (IDN) и нови генерички домени највишег нивоа (new gTLD) достигли свој пун потенцијал.

На свечаном отварању обратили су се Дејан Ђукић, директор РНИДС-а, Данко Јевтовић, потпредседник Борда директора ICANN-а и Михаило Јовановић, министар информисања и телекомуникација Републике Србије.

На првом пленарном панелу учествовала је в. д. председника и директора ICANN-а Сали Костертон, као и други високи званичници организација ITU, UNESCO, APTLD.

07/

РНИДС на домаћим и међународним конференцијама

APTLD 85

Представници Фондације „Регистар националног интернет домена Србије” (РНИДС) присуствовали су догађају APTLD 85, који је окупио бројно чланство Удружења регистара националних домена највишег нивоа азијско-пацифичког региона (APTLD). Овог пута место окупљања била је Гоа, у Индији, а догађај је реализован у периоду од 19. до 22. фебруара.

Директор Фондације РНИДС Дејан Ђукић одржао је радионицу на тему сарадње са овлашћеним регистрима, разматрајући правне, техничке и тржишне аспекте.

Радионица коју је одржао председник Управног одбора РНИДС-а Иван Минић имала је за тему креирање садржаја у сврху подизања свести о бренду и сервисима националног регистра, али и начину мобилисања интересовања широких публика.

У делу програма који је био посвећен DNSSEC-у учествовао је Жарко Кеџић, руководилац ИКТ сектора РНИДС-а, и говорио на сесији посвећеној разматрању аспеката DNSSEC аутоматизације.

APTLD 85 је окупио 190 учесника из целог света – азијско-пацифичког региона, Северне и Јужне Америке, Европе.

Jamboree 2024

”CENTR Jamboree 2024” одржан је у Копенхагену, у Данској, од 29. до 31. маја и окупио је рекордан број посетилаца, а домаћин је био дански регистар Punktum.dk. Поред представника европских регистара националних домена, догађају је присуствовао и велики број представника међународних, стручних организација и регистара. Представници РНИДС-а имали су активно учешће на овом скупу, кроз учешће на панелима и радионицама.

Serbian Cybersecurity Challenge 2024

Финале националног такмичења Serbian Cybersecurity Challenge 2024 одржано је 15. маја, а дан потом проглашени су победници. Такмичење Serbian Cybersecurity Challenge, део програма „Сајбер херој” који реализује Мрежа за сајбер безбедност, организовано је по пети пут, а ово је друга година како РНИДС учествује као партнер на пројекту.

Десет одабраних учесника из различитих екипа добило је прилику да формира национални тим и брани боје Србије на Европском такмичењу у области сајбер безбедности (European Cybersecurity Challenge) који је одржан у Торину у Италији.

ICANN 80

Главни град Руанде, Кигали, био је домаћин догађаја ”ICANN 80 Policy Forum”, на ком се заједница коју окупља ICANN сусрела у периоду од 11. до 13. јуна. Представници Фондације РНИДС, Дијана Милутиновић и Дејан Ђукић, учествовали су на две сесије и поделили информације о активностима и искуствима РНИДС-а.

EuroDIG и Балтички дани домена у Вилњусу

Овогодишње издање конференције EuroDIG одржано је у Вилњусу, у Литванији, од 17. до 19. јуна, и окупило је различите групе које разматрају процесе креирања интернет и дигиталних политика и учествују у њима. Подршку реализацији догађаја, међу локалним владиним и бројим међународним организацијама, дала је и Фондација РНИДС, као и други регистри из Европе.

Упоредо са EuroDIG конференцијом одвијали су се и Балтички дани домена (Baltic Domain Days), које су организовале колеге из .lv, .lt и .ee регистара.

APTLD 86

Конференција APTLD 86 је одржана у Да Нангу, у Вијетнаму, од 17. до 20. септембра. На њој су учествовали представници РНИДС-а, међу њима и директор РНИДС-а Дејан Ђукић, који је дао уводно излагање и био учесник на неколико панела. АПТЛД 86 је окупио 150 учесника из целог света – азијско-пацифичког региона, Северне и Јужне Америке, Европе и Аустралије.

Фото: APTLD / РНИДС архива

РНИДС на једанаестој БИЗИТ конференцији

Једанаеста БИЗИТ конференција, у организацији часописа PC Press, одржана је 6. и 7. новембра 2024. године. На конференцији су учествовали и представници Фондације РНИДС са темом онлајн пословања. Предраг Милићевић је одржао предавање под називом „Локално или глобално“, а панел под називом „Док сајтови спавају“ модерирао је Душан Стојичевић, заменик председника УО РНИДС-а, док је један од панелиста био и Мирослав Жеравчић из РНИДС-а.

Фото: Андрија Геранић, PC Press

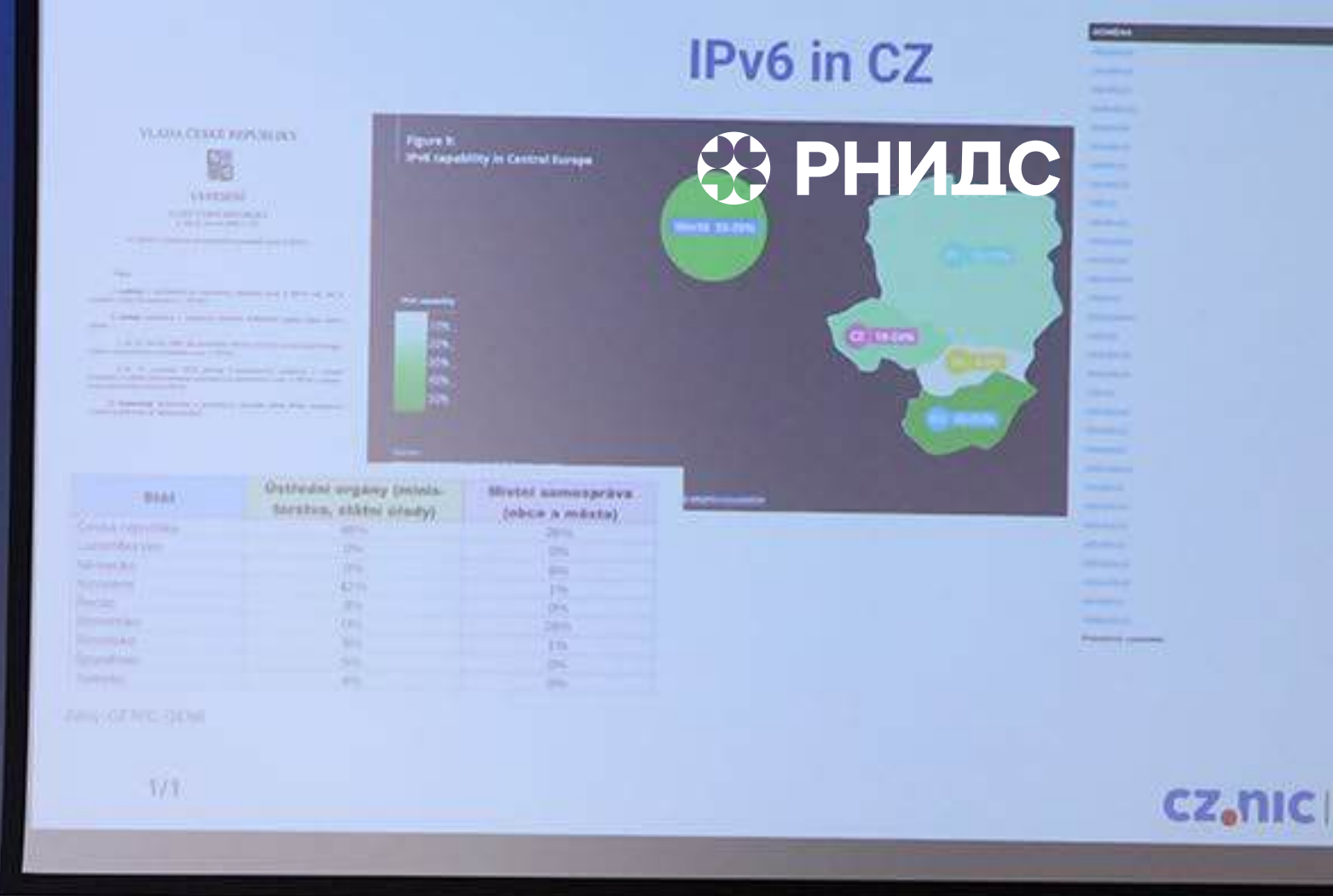

SEEDIG 9 одржан у Београду

Фото: TwoTech.Solutions

Девето издање конференције SEEDIG коју организује South Eastern European Dialogue on Internet Governance – SEEDIG (Дијалог о управљању интернетом Југоисточне Европе) одржано је 25. и 26. новембра у Београду. Реализацију догађаја подржао је већи број међународних, регионалних и локалних организација, укључујући РНИДС у својству суорганизатора.

Конференцији која се ове године одржала под слоганом SEE Potential: Digital Turning Points and Responsible Governance, претходила је SEEDIG школа за младе (SEEDIG Youth School) одржана 24. новембра у просторијама Мисије ОЕБС-а у Србији, током које је радионицу на тему сајбер безбедности за нетехничка лица одржала Дијана Милутиновић из РНИДС-а.

08/

Сајт Фондације
rnidc.srb/rnids.rs

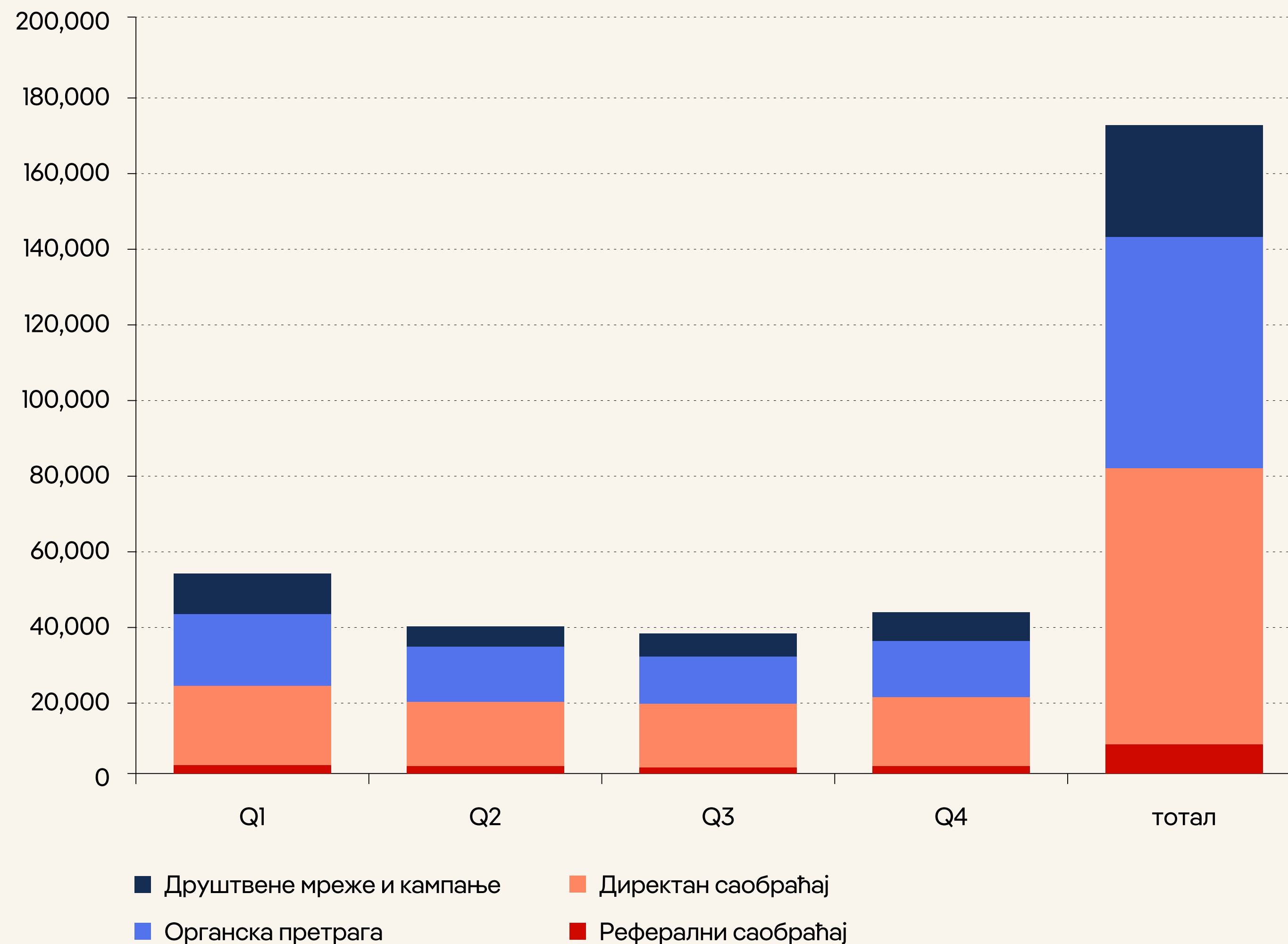

Током 2024. године сајт Фондације РНИДС забележио је више од 172 хиљаде посета, што представља раст у односу на 155 хиљада посета забележених у 2023. години. Сајт је имао, у односу на 2023, двадесетак хиљада посетилаца више, око 133 хиљаде. Међутим, број прегледаних страница је био мањи током 2024. године и износио је око 270 хиљада.

Навике посетилаца нису се значајно промениле у односу на претходну годину. И током 2024. године сајт РНИДС-а посећиван је превасходно зарад провере назива домена или преузимања података о регистрованом називу домена, док су изузетну пажњу, као и претходних година, привлачиле странице намењене бесплатном преузимању ћириличких фонтова.

Графикон у наставку показује најзаступљеније изворе саобраћаја ка сајту током 2024. године:

Саобраћај на рнидс.срб

09/

Домен пројекат и сајт домен.срб/domen.rs

Наставља се оптимизација Јутјуб канала РНИДС-а. Органски број прегледа је скочио захваљујући шортсима (*shorts*), кратким вертикалним видео-материјалима који су постали важни за рангирање Јутјуб канала.

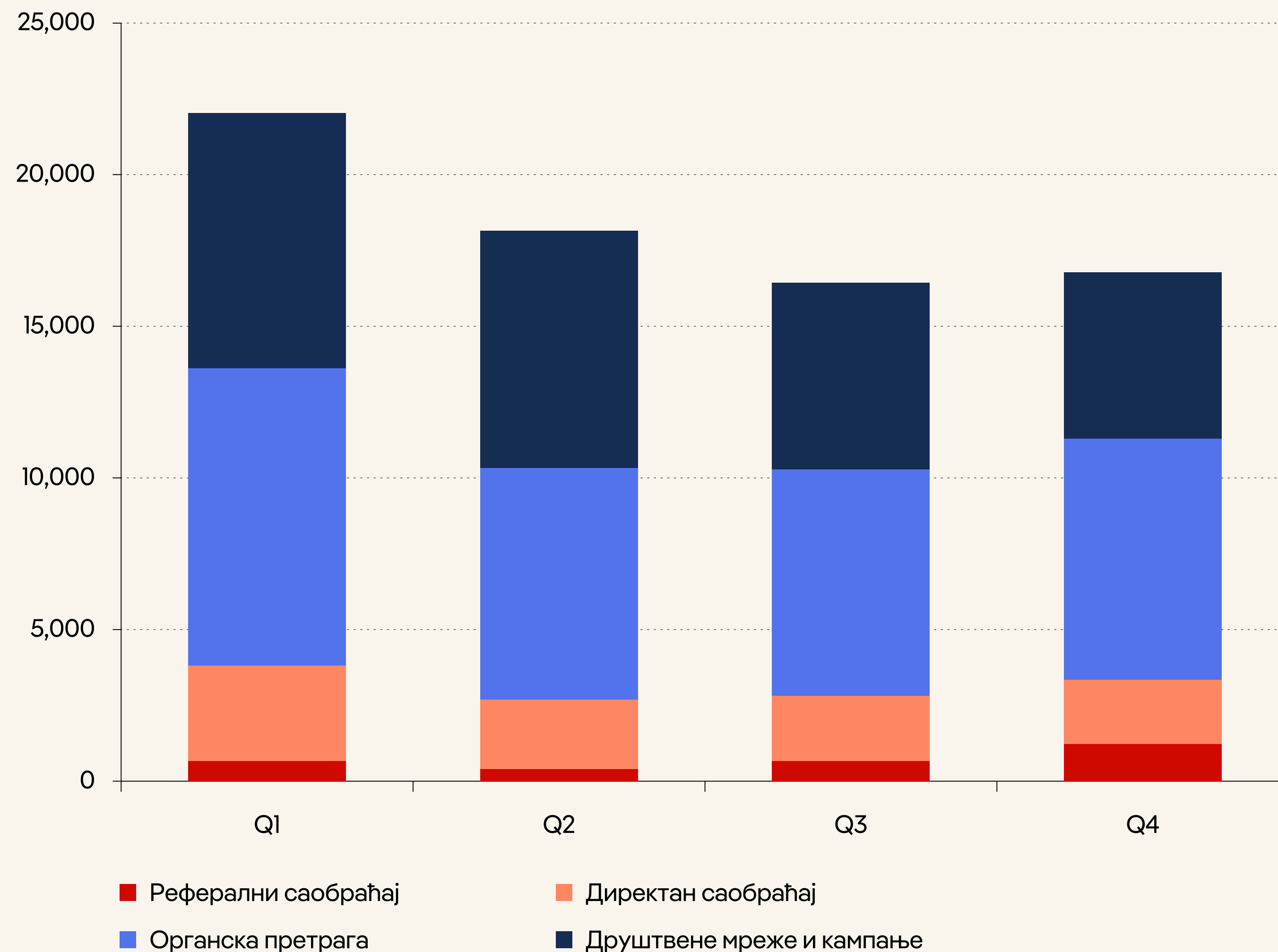
Од 2022. године на Домен каналима комуникације на друштвеним мрежама Линкедин, Фејсбук и Инстаграм пласира се сав садржај са сајта, као и садржај прилагођен искључиво друштвеним мрежама. Креирају се кампање које воде на сајт за сав пласиран садржај, што знатно повећава посету порталу.

Током 2024. године на сајту домен.срб/[domen.rs](https://www.domen.rs) наставили смо да пласирамо већ познате теме у форматима текстова, студија случаја, вебинара и интервјуа. Садржај на сајту је ажуриран сваке недеље новим ауторским текстовима, једанпут месечно [pitajte.rs](https://www.pitajte.rs) вебинарима, а два пута током квартала добрим примерима употребе националног .rs домена. Крајем сваког месеца пласирају се [domen.rs](https://www.domen.rs) интервјуи, који су ефикасни због краћег формата. У плану је снимање још једног видео-формата који ће бити пласиран пратиоцима на друштвеним мрежама.

У 2024. години забележено је 73.728 посета и 60.868 посетилаца. Број страница на сајту које су погледане током године износи 91.240, а посетиоци су на страници проводили просечно нешто мање од минут. На сајт и даље у великој мери долазе посетиоци због WHOIS претраге. То чини око 12% у уделу свих посета сајту, док је остатак посета распоређен на објављене садржаје.

Најзаступљенији извори саобраћаја ка сајту у 2024. години могу се видети на следећем графикону.

Саобраћај на [domen.rs](https://www.domen.rs)

10/

„Локалац на интернету“

Током 2024. године настављена је реализација пројекта „Локалац на интернету”, који је знатно допринео видљивости бренда Домен пројекта и Фондације РНИДС.

Зарада од продаје производа из колекције „Локалац” упућена је Математичкој гимназији, а потписан је и уговор са удружењем „Лице улице”, које ће бити наредни прималац донација. Остварена је сарадња са пиваром „Догма”, чије пиво „Локалац на интернету” има хуманитарни карактер – од сваке продате лименке 20 динара се донира удружењу „Discover Serbia” за пошумљавање Србије.

На сајту lokalac.rs промовисана је нова колекција, која је, поред мајица, обухватила и шоље, цегере, чарапе и пешкире за плажу. Направљен је и Инстаграм профил Локалац, где се редовно објављују новости о пројекту. У оквиру кампање ангажовани су модели и инфлуенсери, а фото-материјале и постпродукцију фотографија урадио је фотограф Стефан Ђаковић.

Пројекат је представљен на Фестивалу науке и фестивалу „Emprle”, где су посетиоци могли да освоје ваучере за мајице учешћем у квизовима о интернет доменима. Такође, у плану је и израда мурала „Локалац на интернету” на зиду у Гастрошору, у близини Фондације.

Пројекат наставља да расте, а у току су припреме за нову колекцију за пролеће 2025. године, као и проширење асортимана новим производима.

11/

РНИДС у медијима

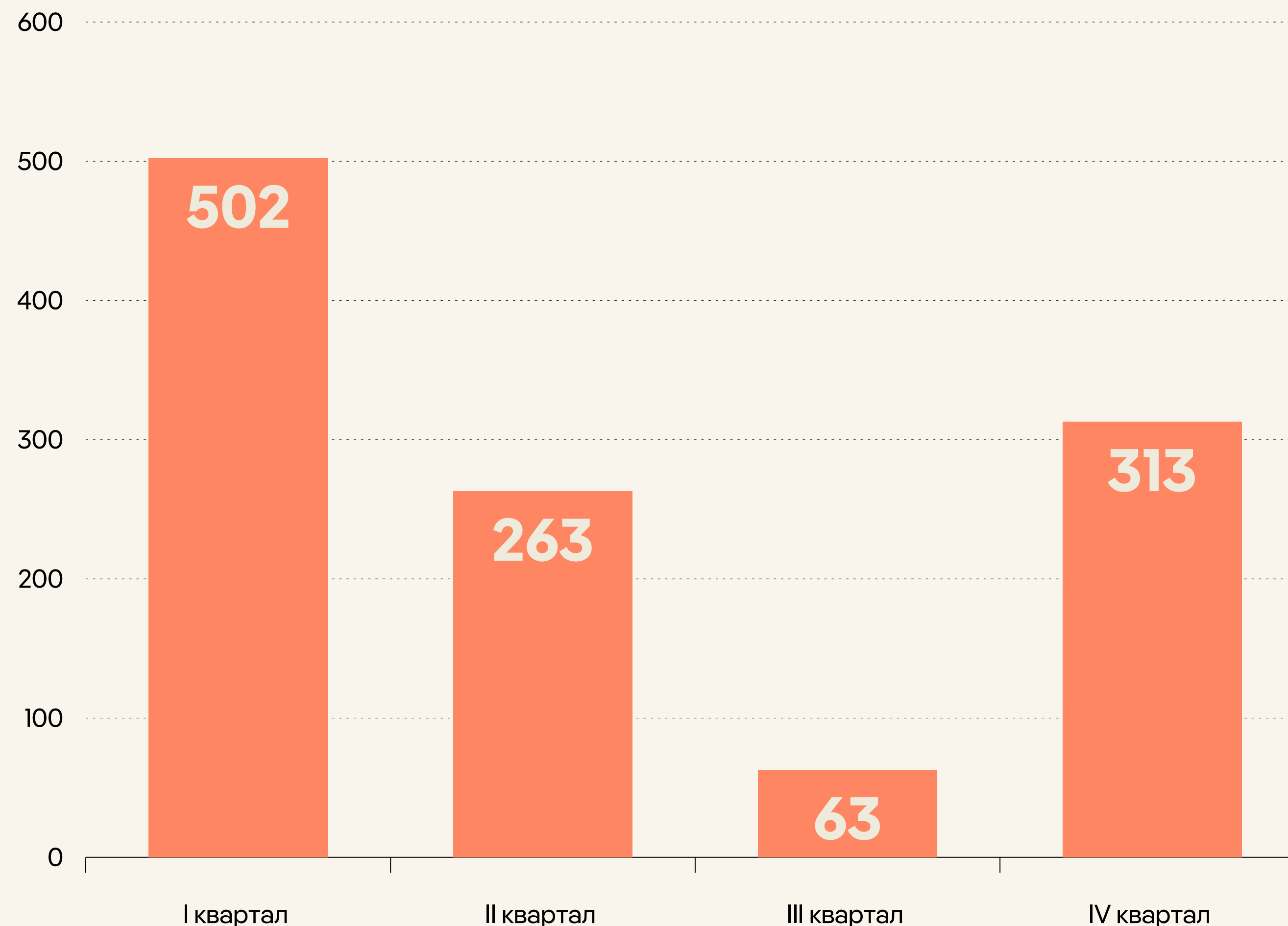

Током 2024. године забележена је укупно 1.141 објава у свим врстама медија.

Информације о РНИДС-у и националним доменима појавиле су се, током 2024. године, у 188 различитих медија – 17 штампаних, 10 телевизијских, две радио-станице и 159 интернет портала. У штампаним медијима забележено је укупно 89 објава, у телевизијским емисијама 38 прилога, радијским емисијама 17 прилога, а на интернет порталима укупно 997 објава.

Као и претходних година, конференција ДИДС привукла је највећу пажњу медија, са чак 302 објаве. Следећа тема по занимљивости био је Дан Универзалне прихватљивости (UA Day 2024), одржан у Београду, у организацији Интернет корпорације за додељене називе и бројеве (ICANN) и волонтерске Радне групе за Универзалну прихватљивост (UASG). Међу медијски најзанимљивијим темама била је и годишњица .срб домена, са промоцијом новог типографског ћириличног писма Нео Гео РНИДС. Током 2024. године у медијима се високо котирала тема безбедности, са посебним освртом на Националну сајбер конференцију РНИДС-а и Националног ЦЕРТ-а. Истраживања тржишта која је РНИДС спровео и текстови који су та истраживања представили широј јавности такође су привукли значајну пажњу медија.

Укупан број објава током 2024.

12/ Финансије

Финансијски положај Фондације је и током 2024. године био стабилан. Карактерише се значајном ликвидношћу и сигурним пласманима.

Након спроведене независне ревизије, добијено је, као и ранијих година, позитивно мишљење о финансијским извештајима Фондације за 2023. годину.

Укупни новчани приливи током 2024. износили су 251,8 милиона динара, од чега је за потребе регистрације назива домена 242,5 милиона динара.

Пословни приходи су, настављајући тренд раста, порасли за 15,4% у односу на 2023. годину (раст из претходне године је износио 10,9%).

Просечна пондерисана стопа раста пословних прихода за петогодишњи период је 9,8%.

Стање новчаних средстава на дан 31. 12. 2024.

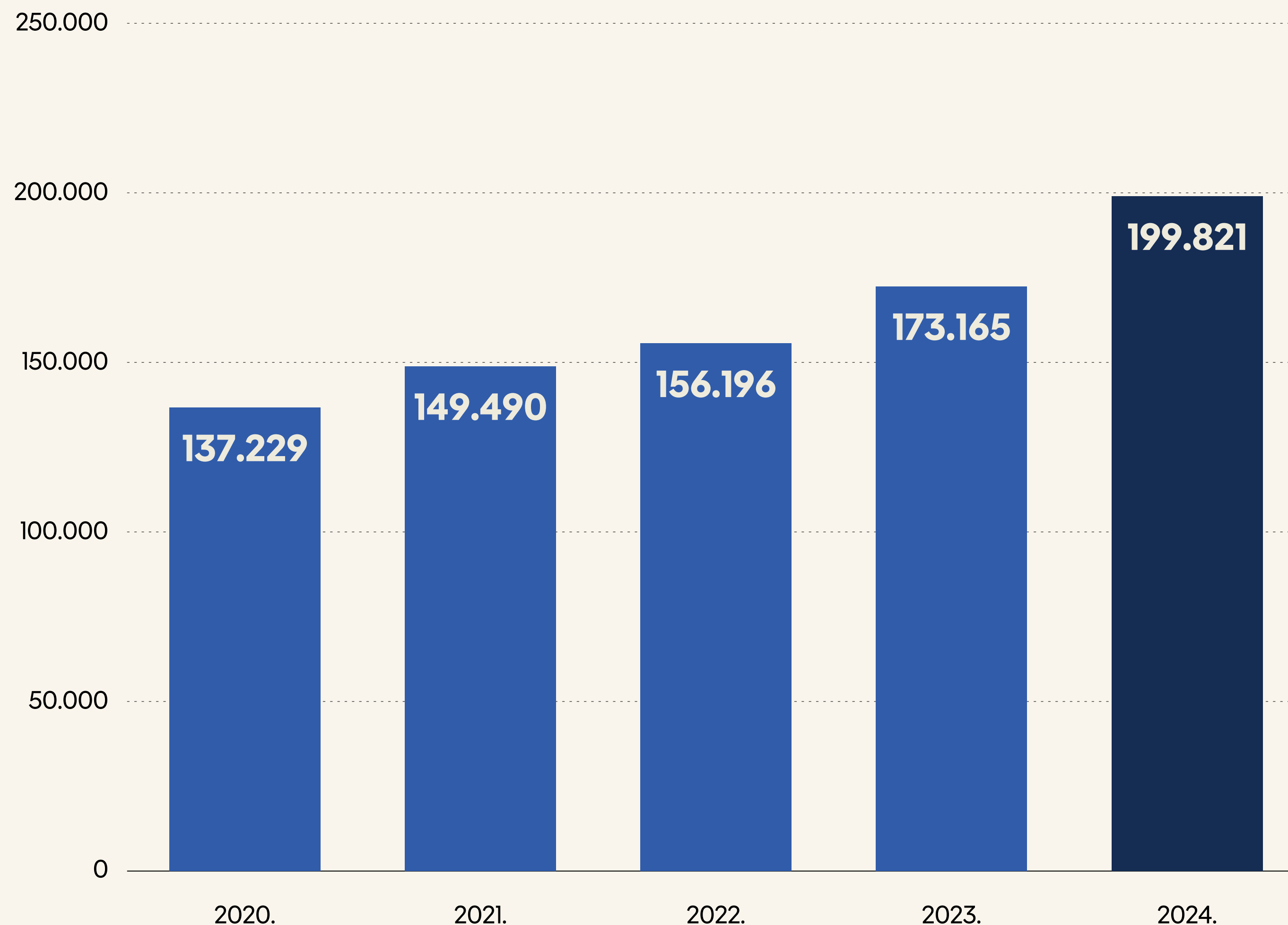
Средства	Износ у РСД	Износ у ЕУР
Средства у РСД	99.007.981	846.114
Средства у ЕУР	60.957.391	520.937
Хартије од вредности	11.701.490	100.000
Укупно	171.666.862	1.467.051

Ликвидност указује на стабилност и у 2024. години, о чему сведочи наредна табела.

Показатељ ликвидности	2022.	2023.	2024.
Општи рацио ликвидности	1,50	1,33	1,43
Текући рацио ликвидности	1,40	1,22	1,32
Готовински рацио ликвидности	0,76	0,67	0,83

Тренд раста пословних прихода

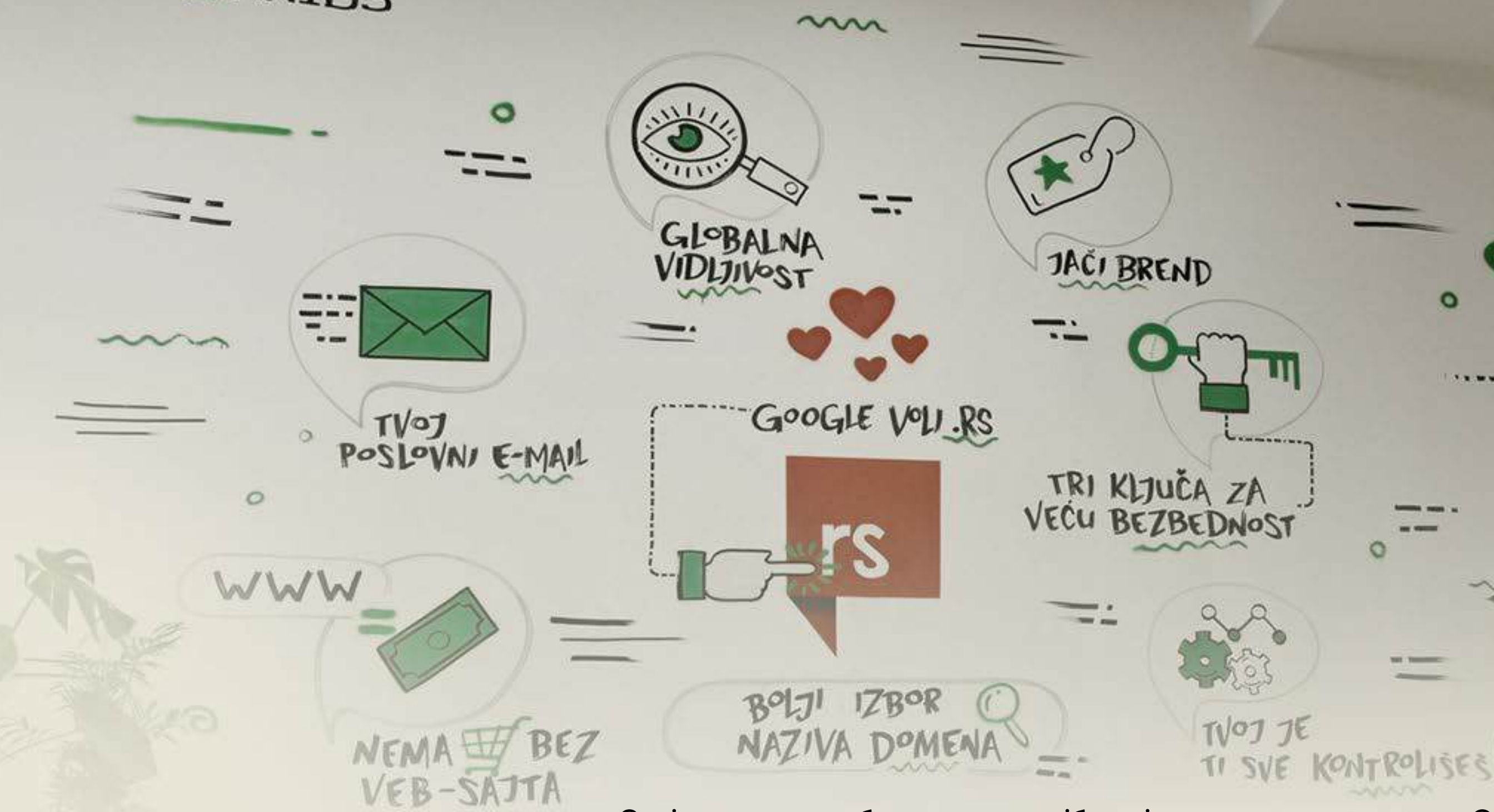
[хиљаде РСД]

13/ О нама

Фондација „Регистар националног интернет домена Србије” (РНИДС) управља регистром назива националних .rs и .срб домена и критичним деловима инфраструктуре за националне интернет домене, обезбеђујући њихово беспрекорно функционисање и несметану доступност из било које тачке интернета. РНИДС-у је управљање .rs и .срб доменима, уз подршку надлежног министарства Републике Србије, делегирао ICANN – организација одговорна за управљање глобалном адресном структуром интернета.

Своје пословање базирамо на најбољој пракси и искуствима водећих светских регистара интернет домена највишег нивоа, уз употребу савремених технолошких решења. На наше интернет сервисе ослања се преко 50.000 предузећа. Ако би неки назив домена био недоступан, веб-страница на њему не би била видљива, онлајн сервис на њему не би радио, а његови корисници не би могли да размењују електронску пошту. Кључни сервиси РНИДС-а раде на вишеструким локацијама и омогућавају непрекидно пружање услуга и у ситуацијама када дође до квара на опреми, или прекида у комуникацијама. Системи који подржавају .rs и .срб домене раде без прекида откако су наши национални домени постали видљиви на интернету.

Осим техничке, РНИДС има и административну улогу, јер дефинише правила која регулишу регистрацију назива националних домена, као и спорове у вези са њима.

Такође, РНИДС активно ради на едукацији и промовисању одговарајућег присуства на интернету. Знање које смо стекли током година делимо широм Србије кроз конференције и стручне скупове које организујемо, или на којима учествујемо, у сарадњи са представницима локалне интернет заједнице.

Фондација
"Регистар националног интернет домена Србије"
(РНИДС)

rnids.rs | ruids.srb

